

ANDREI BÎRSAN
TRECUT-AU ANII

Bucureștiul
de ieri și de azi

Trecut-au anii prin viața fiecăruia dintre noi și vom observa cât de greu recuperăm amintiri și mărturii despre existența noastră de acum trei sau patru decenii. Amprenta orașului pe care o modificăm insesizabil, adesea cu fiecare an trăit, privită de la o distanță mai mare, va părea asemenea unui peisaj decupat dintr-o altă istorie. O altă lume care totuși a făcut parte din viața noastră.

Este pentru prima oară, cred eu, când parcurgem un itinerar vizual prin București, prin filtrul comparațiilor, între azi și un ieri mai îndepărtat, prezentat nu din perspectiva istoriei, ci cu ajutorul amintirilor recente. Mărturisesc că o parte din viața mea trăită în adolescență am recuperat-o citind ceea ce descrie Andrei Bîrsan în timp real, imagine cu imagine.

Mi-au revenit și amintiri senzitive ale stărilor de spaimă când Partidul se apropia de tine prea mult prin slujitorii lui (din școală și din zona profesiilor practicate de aceia mai în vârstă), de falsul sentiment de eliberare cotidiană când primeam la două luni o sâmbătă liberă, numită, nu știu de ce, „SRL”. În rest se lucra opt ore în toate zilele săptămânii, iar sărbătorile dedicate ideologiei (ziua PCR, ziua națională de 23 August, 1 Mai etc.) te găseau la locul muncii și nicidecum în mult dorita relaxare.

Continuam să trăim și ne încăpățânam să descoperim în fiecare detaliu minor al vieții noastre o fărâșmă de bucurie alături de aceia pe care-i aveam aproape sau îi iubeam pe măsură ce anii ne adunau în noi anturaje. Această carte reprezintă și povestea detaliului trăit de fiecare dintre noi, în ultimii 30, 20 sau 10 ani! Puteți observa cu ușurință multe lucruri schimbate în interiorul unui cotidian prins în captivitatea unei inerții istorice, însă, apropiindu-ne de el, putem privi ca într-o oglindă toate alegerile pe

care le-am făcut cu fiecare an, cu fiecare deceniu trăit și, uneori, supraviețuit.

Tot noi suntem însă. Nu alții. Suntem o poveste în desfășurare, în care au pătruns deja și copiii noștri. Pentru unii dintre noi, adolescenți sau în pragul maturității în anii 1980, putem vorbi și despre nepoți. Între toți acești ani care trec s-a strecurat însă o mare schimbare, care a fracturat orice așteptare, dar oferind speranță. Libertatea de a călători și a profesa după dorință, de neconceput și de-a dreptul utopic pentru viața noastră de acum trei, patru sau cinci ani. Este vehiculul care va schimba acest oraș, va grăbi, desigur, vitezele schimbării lui în bine pentru că, pe aceste culoare ale libertății de mișcare și de dezvoltare profesională, prin toate colțurile Europei, copiii și nepoții noștri își vor dezvolta abilități de supraviețuire profesională, de adaptare afectivă la schimbările sociale de amploare ale unui viitor care se va strecura și el într-un „trecut-au anii”, peste 20, 30 sau 50 de ani.

Andrei Bîrsan exact despre aceste lucruri povestește în proiectul său vizual al unui București contemporan pentru cei mai mulți dintre noi. Și prevestește în același timp, prin detaliile cotidiene aflate în continuă modificare, succesul unui uriaș efort colectiv, care a explodat în primele luni ale anului 1990 și continuă să se manifeste: fuga disperată de sărăcie și dorința nesfârșită de a schimba pozitiv măcar un detaliu din viața noastră.

ADRIAN MAJURU

Dedic acest album soției, Mihaela, și puițului nostru, Andreia.

Sunt născut la 8 mai 1965, în București, la maternitatea Giulești. Am avut bucuria să descopăr fotografia în toamna lui 1979, iar, pe lângă colegi, treptat, treptat, Bucureștiul a început să fie prezent din ce în ce mai mult în imaginile mele. După ce, în anii '80, aparatul foto mi-a fost confiscat de două ori, începând cu decembrie 1989, a venit libertatea. Interesant este că, la începutul anilor 1990, mi-a scăzut interesul față de oraș (mă gândeam, cred, că acum totul va fi bine, fără distrugerile comunismului). După cumpărarea primului aparat de fotografiat digital, frenezia immortalizării Bucureștiului a revenit și, uite așa, din 2001, fac fotografii orașului aproape zilnic (ba chiar zilnic în ultima vreme).

Trecut-au anii, cu un București chinuit de comuniști, comparat cu unul în căutarea identității, câteodată mai frumos, câteodată mai urât sau chiar distrus de interesele unora. Vă propun, așadar să (re)descoperiți Bucureștiul de la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI.

Îmi plac perechile de fotografii cu Dâmbovița, care are o schimbare spectaculoasă de la un râu de câmpie, murdar și urât mirositor, cu malurile verzi, la un canal hidos de beton. Mai bine să o acoperim

și să facem un parc pe tot cursul ei! Și Piața Unirii este de nerecunoscut: au dispărut clădiri valoroase, înlocuite acum de niște blocuri ordinare.

Interesante sunt și perechile de fotografii de la proteste, din 1990 până în zilele noastre, când orașul dă tonul unor manifestații dintre cele mai diverse. Cele mai triste sunt demolările absurde făcute de analfabetul de Ceaușescu și trepădușii lui, când mii de vieți au fost distruse pentru niște construcții de mâna a doua, betoane peste betoane, peste betoane, mândria numai a unor degenerați care suferă fie de analfabetism, fie de ramoleală.

Intrarea în Uniunea Europeană a adus speranța că va ajunge și Bucureștiul capitală europeană. Mai avem mult de luptat pentru asta și nu știu dacă se va produce în următorii 30 de ani. Totuși, speranța moare ultima, îmi iubesc orașul natal și sper că va veni o vreme când voi fi și mândru de el!

ANDREI BÎRSAN

1980

Calea Moșilor, platou de filmare

După cutremurul din 1977, Calea Moșilor a fost lărgită, iar bunică a fost mutată, în 1979, în Pantelimon. Stătea lângă restaurantul Odobești și încă îmi aduc bine aminte cum căscam gura la filmările seriei *B.D.* în incinta localului.

În 1980, Calea Moșilor, colț cu Corbeni, a devenit platou de filmare pentru *Duelul*, în regia lui Sergiu Nicolaescu, film de acțiune din seria *Comisarul Moldovan*. Personajul principal, interpretat de același Sergiu Nicolaescu, investighează cazul unui jaf bancar săvârșit la comanda lui Grigore Maimuca (Colea Răutu), un om politic apropiat de Mișcarea Legionară. Pornind de la ponturile primite de la informatorul Limbă (Jean Constantin), comisarul află că autorul tâlhăriei este tânărul Rică Păsărin (Ion Rițiu). Pentru a da de urma acestuia, Moldovan lucrează sub acoperire ca profesor de sport, reușind să găsească probele pentru incriminarea lui Grigore Maimuca.

2018

Calea Moșilor

Calea Moșilor, fostă „Podul Târgului din Afară”, ducea la locul unde avea loc, marți și vineri, „Târgul Moșilor”. Aici se desfășurau „judecățile domnești” și erau purtați cei condamnați la „ștreang”. A fost denumită astfel datorită unui drum care ducea odinioară la un târg organizat cu ocazia Moșilor de Vară, sărbătoare populară care avea loc la 29 iunie la Obor. Se întinde de la Strada Bărăției (de lângă Piața Timpului) până la Piața Obor (intersecția cu șoseaua Colentina, șoseaua Ștefan cel Mare și șoseaua Mihai Bravu) și are o lungime de 2 660 de metri.

Pentru fluidizarea circulației tramvaielor, au fost montate garduri de metal care au dus la îngustarea și aglomerația foarte mare a părții carosabile.

1980

Calea Moșilor, la intersecția cu Bulevardul Republicii (Carol I)

În stânga începe Strada Latină, iar cum intrai pe Calea Moșilor, era o patiserie cu cele mai bune „Dobrogene” din București, urma o prăvălie de unde cumpăram parfum în sticle ca o mașină. Recipientul era dintr-un plastic transparent mai gros, cu capac negru, micuțe cam cât un card bancar. Ne jucam cu ele pe asfalt până se toceau roțile. În clădirea din dreapta erau magazine gen ferometal, iar pe stradă, o dubă de Miliție, un ARO 240.

2018

Calea Moșilor, la intersecția cu bulevardul Carol I

Strada a fost mult lărgită, toată partea dreaptă a fost demolată, cu excepția unui bloc de la intersecția cu strada Eminescu, iar Biserica Olari a fost translatată în iarna lui 1982 și ascunsă după blocuri. Lăcașul a fost ridicat la 1758 de Dumitru Racoviță, Mihai Băcanu și Iancu Căpitanu, împreună cu obștea olarilor, în vremea domnitorului Scarlat G. Ghica.

1987

Foișorul de Foc – Muzeul Național al Pompierilor

Foișorul de Foc, înalt de 42 de metri, a fost construit în 1890, ca punct de supraveghere și alarmare al pompierilor, cât și ca turn de apă, după planurile lui George Mandrea. La inaugurare, Uzina de Apă „Grozăvești” nu a avut pompe suficient de puternice pentru a-l umple. A fost folosit de pompieri până în 1935, când și-a pierdut importanța întrucât, în București, se ridicau tot mai multe clădiri înalte, iar introducerea telefoniei făcea inutilă existența unui turn de veghe. În 1963, a fost transformat în „Muzeu al Pompierilor”.

Parcul din fața Foișorului de Foc a fost locul de joacă preferat când veneam la Maia, pe Moșilor. Erau câteva pompe de stins incendiile, cu alături strălucitoare, pe care mă câțăram, umblând la toți robinetii.

Interesant este autobuzul IKARUS, dotat cu rezervoare de GPL pentru economisirea motorinei.

2018

Foișorul de Foc – Muzeul Național al Pompierilor

Foișorul de Foc aparține de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU). În fiecare an, de Noaptea Muzeelor, este vizitat de mii de copii, care sunt întâmpinați de fanfara militară, în acordurile muzicii de prome-nadă, iar studenții Facultății de Pompieri prezintă pașii de urmat pentru o carieră de salvator în cadrul IGSU. Tot atunci, un instructor SMURD autorizat face demonstrații și prezentări de acordare a primului ajutor medical.

1981

Blocul ALMO și bâlciul de la Obor

În anul 1975, se inaugura blocul ALMO (Ansamblul de Locuințe și Magazine Obor) și magazinul Bucur Obor (București Obor). Pe platoul de lângă Hala Obor erau bâlciuri temporare, iar în parcul din apropiere se vindeau păsări exotice.

2019

Blocul ALMO și Piața Obor

Magazinul Bucur Obor a rămas la fel ca în anii 1990, plin de prăvălii cu tot ce-ți poți imagina (pantofi, mercurie, tehnico-sanitare, ceasuri).

1989

Școala Nr. 80 de pe Dudești

Școala Nr. 80 de pe Dudești, fondată la 1 mai 1867, pe frontispiciul căreia scrie „Școala Primară Comunală și Căminul Cultural «C. Bozianu»”, a primit numele Școala Nr. 80 în anul 1964.

Constantin Bosianu (10 februarie 1815, București – 21 martie 1882, București) a fost jurist și om politic, membru de onoare al Academiei Române (din 30 iunie 1879), dar și premierul României în perioada 26 ianuarie 1865 – 14 iunie 1865. A fost și primul decan al Facultății de Drept din București.

2018

Primăria sectorului 3

La începutul anilor 2000, veneam aici cu Andreia la dansuri, avea oră în sala de spectacole. În timpul acesta mă plimbam prin școală. Îmi plăceau dușumeaua de lemn și sălile înalte. Avea farmecul unui muzeu din secolul al XIX-lea.

În anul 2016, a fost mutată aici Primăria sectorului 3, care era pe Strada Parfumului. În 1986, student fiind, m-am dus la primărie ca să-mi recuperez aparatul foto confiscat când pozam demolările din zona Bisericii Sfânta Vineri.